

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 790/2014-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, Mierová 1725, Čadca, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 125/2005, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 125/2005 porušené boli.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 125/2005 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 340,90 € (slovom tristoštyridsať eur a deväťdesiat centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ladislava Ščuryho, Mierová 1725, Čadca, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, Mierová 1725, Čadca, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 125/2005.

Namietané porušenie svojich práv vidí sťažovateľka v tomto opísanom skutkovom stave:

Sťažovateľka podala 23. mája 2005 na okresnom súde návrh na vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) proti odporcovi [REDAKOVANÉ]

██████████, ktorý je vedený pod sp. zn. 8 C 125/2005. V predmetnej veci boli okresným súdom vykonané viaceré úkony, avšak iba do posledného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 24. septembra 2012. Predmetné konanie trvá už viac ako 9 rokov. Od posledného dátumu v konaní z 24. septembra 2012 absentujú tak pojednávania, ako aj procesné úkony okresného súdu, pokiaľ sa neberú do úvahy viaceré opakované dopyty na ██████████ z 9. októbra 2012, 8. októbra 2013 a 5. februára 2014. Vzhľadom na nečinnosť okresného súdu počas dvoch rokov od posledného pojednávania z 24. septembra 2012 podala sťažovateľka sťažnosť aj predsedníčke okresného súdu na prieťahy v konaní z 1. augusta 2014 prostredníctvom svojho právneho zástupcu, na ktorú jej predsedníčka súdu odpovedala listom č. Spr. 84/14 z 26. augusta 2014, v ktorom konštatovala, že v danej veci boli v určitých úsekoch zbytočné prieťahy v konaní spôsobené postupom okresného súdu, a preto považovala sťažnosť za dôvodnú v celom rozsahu.

Keďže od podania návrhu v roku 2005 do dnešného dňa tento 9-ročný spor nebol právoplatne skončený, sťažovateľka zastáva názor, že konaním okresného súdu dochádza k prieťahom. V dôsledku prieťahov bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru sťažovateľky nejde o zložitú vec a z jej strany je okresnému súdu poskytovaná plná súčinnosť, keďže na každú jeho výzvu odpovedala a na každý termín nariadeného pojednávania sa dostavila. Napriek tomu sa nevie domôcť svojho práva na súdne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia ako prostriedku na dovŕšenie ochrany porušovaných označených práv. Poukázala na to, že aj nesprávna činnosť štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (v jej prípade opakované dopyty na ██████████), ak činnosť štátneho orgánu nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty, čo sa týka tých práv, kvôli ktorým sa osoba obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol (II. ÚS 33/99).

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovateľka vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti takto:

„Základné právo [redacted], [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] na prerokovanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/125/2005 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [redacted]... finančné zadosťučinenie vo výške 8.000,- € ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je povinný zaplatiť porušovateľ do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu.

Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 340,90 € za 2 úkony právnej pomoci... na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Ščuryho... do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 790/2014-18 z 13. novembra 2014 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Ústavný súd si od predsedníčky okresného súdu vyžiadal aj vyjadrenie k sťažnosti. Predsedníčka okresného súdu na žiadosť ústavného súdu reagovala prípisom č. Spr. 2563/2014 doručeným 16. januára 2015, v ktorom okrem iného uviedla:

„Vec napadla dňa 23. 5. 2005 a bola pridelená na konanie zákonnej sudkyňi [redacted]. K prietahov v konaní došlo v čase, keď bolo nariadené znalecké dokazovanie súdnym znalcom [redacted], ktorý bol dvakrát urgovaný na podanie znaleckého posudku. Ďalšiemu súdnemu znalcovi [redacted] bola uložená štyrikrát poriadková pokuta.

Dňa 7. 2. 2013 bol spis z dôvodu dlhodobej PN sudkyne [redacted]. Dňa 17. 5. 2013 bol spis pridelený na konanie [redacted]. Dňa 8. 1. 2014 bol spis

opätovne pridelený [REDACTED]. Dňa 7. 10. 2014 bol spis po nástupe [REDACTED] na PN pridelený na konanie [REDACTED]. Sudkyňa nariadila spis predložiť na ďalšie pridelenie inému sudcovi z dôvodu, že čerpá dovolenku a z dôvodu, že 1. 1. 2015 bude mať prerušený výkon funkcie sudcu.

Po preštudovaní spisového materiálu konštatujem, že vo veci boli spôsobené prietahy v konaní zo strany súdu ako aj zo strany účastníkov konania a súdnych znalcov.“

Sťažovateľka k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedla:

«K vyjadreniu OS Čadca uvádzam, že v zmysle § 117 OSP má a mal OS v Čadci možnosť udeliť v prípade prietahov ustanoveným znalcom, okrem urgencie, i poriadkovú pokutu. Pokiaľ OS v Čadci toleroval znalcami vytvorené prietahy v konaní, tak za tieto nesie zodpovednosť. Zastávam názor, že banálna právna vec o vysporiadanie BSM nemôže súdu trvať 10 rokov, ako v mojom prípade, a to bez jediného doteraz vydaného meritórneho rozhodnutia vo veci.

Rada by som v tejto súvislosti ÚS SR ozrejmila, aké strádania mi spôsobil OS v Čadci tým, že vo veci bez prietahov nekonal a vo veci doteraz ani nerozhodol:

Počas rozvodu manželstva ma, dnes už exmanžel, fyzicky týral ale i psychicky vydierval tým, že ma pripraví o celý spoločný majetok ako i o maloleté deti. Jeho hrozba sa i naplnila, keď mi predbežným opatrením boli zverené deti a následne ma vyhodil z bytu, ktorý je predmetom konania o vysporiadanie BSM.

Preto som na jar roku 2004 odišla do krízového centra v SR a po uplynutí maximálnej dĺžky pobytu 6 mesiacov som odišla do [REDACTED] k svojej sestre do [REDACTED]. V tomto období som bola bez práce, ktorú som si našla až v lete 2005, pričom som začala učiť na Základnej škole [REDACTED]. Do tohto mesta som sa následne i odsťahovala do poskytnutej garsónky. V tomto období som bojovala o maloleté deti a podala som i predmetný návrh po rozvode manželstva o vysporiadanie BSM. Vzhľadom na silné zázemie odporcu v [REDACTED], pretože jeho otec bol primár oddelenia v nemocnici v [REDACTED], som deti prehrala a tieto ostali bývať s mojimi svokrovcami v [REDACTED] a to aj napriek tomu, že otec o ne nejavil dostatočný záujem.

V roku 2009 som sa zoznámila s mojim terajším manželom, s ktorým som uzatvorila v roku 2012 sobáš a presťahovala sa k nemu do mesta [REDAKOVANÉ]. V tomto období mi dokonca odporca odmietal dávať maloleté deti, aj napriek úprave styku určenej súdom a neustále ma psychicky vydieral a ponižoval so slovami „prišla si k nám s holým zadkom a s holým aj odídeš“. Je teda evidentné, že odporca má tak silno podchytený OS v Čadci, že si je istý, že ma nikdy nevyplatí z majetku patriaceho do BSM.

Aj napriek neustálemu vydieraniu a vyhrážaniu zo strany odporcu som podala opätovný návrh o zverenie mal. detí do výchovy a starostlivosti, pričom po 3-ročnom súdnom spore sa mi na jeseň roku 2013 podarilo maloleté deti vyhrať na OS v Čadci, s ktorými dnes žijem spolu s manželom v meste [REDAKOVANÉ]...»

Právny zástupca sťažovateľky a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Vzhľadom na tieto oznámenia ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 C 125/2005 ústavný súd zistil takýto priebeh namietaného konania:

- 23. mája 2005 – sťažovateľka podala na okresnom súde návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- 14. októbra 2005 – sťažovateľka doložila doklady na rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov,
- 9. januára 2006 – okresný súd nepriznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 28. marca 2006 – odporca sa vyjadril k návrhu,

- 5. mája 2006 – sťažovateľka reagovala na vyjadrenie odporcu,
- 10. júla 2006 – sa uskutočnilo pojednávanie, bolo odročené z dôvodu neprítomnosti sťažovateľky na neurčito s tým, že bude vyzvaná, aby presne špecifikovala návrh,
- 6. septembra 2006 – odporca sa vyjadril k meritu veci,
- 13. októbra 2006 – okresný súd upovedomil účastníkov o odročení pojednávania nariadeného na 7. december 2006,
- 16. januára 2007 – odporca ospravedlnil neúčast' na pojednávaní nariadenom na 7. december 2006,
- 18. januára 2007 – sa uskutočnilo pojednávanie na okresnom súde, odporca nebol prítomný, bolo odročené na 19. február 2007,
- 19. februára 2007 – sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci boli prítomní, bolo odročené na neurčito s tým, že účastníkom sa poskytuje 10-dňová lehota na oznámenie dôkazov, ktoré navrhujú vykonať,
- 1. marca 2007 – okresnému súdu bol doručený návrh odporcu na vykonanie dôkazov,
- 1. marca 2007 – okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľky na vykonanie dôkazov,
- 28. marca 2007 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie odporcu,
- 29. marca 2007 – sa uskutočnilo pojednávanie v merite veci, účastníci boli prítomní, bolo odročené na neurčito na účely výsluchu svedkov dožiadanými súdmi,
- 18. apríla 2007 – okresný súd zaslal dožiadanie na Okresný súd Dolný Kubín o výsluch svedka,
- 2. mája 2007 – okresný súd zaslal Okresnému súdu Dolný Kubín kópiu návrhu vo veci sťažovateľky,
- 21. mája 2007 – Okresný súd Dolný Kubín vybavil dožiadanie,
- 25. mája 2007 – vyjadrenie sťažovateľky k vyjadreniu odporcu týkajúcejmu sa popisu stavieb,
- 4. septembra 2007 – okresný súd vyzval sťažovateľku a odporcu, aby s ohľadom na výsluch svedkov navrhli v lehote 10 dní vykonanie ďalších dôkazov,

- 18. septembra 2007 – okresnému súdu bol doručený návrh sťažovateľky na znalecké dokazovanie,
- 21. septembra 2007 – okresnému súdu bol doručený návrh odporcu na vykonanie dôkazov,
- 2. októbra 2007 – žiadosť okresného súdu na Okresný súd Dolný Kubín o zapožičanie dedičských spisov,
- 2. októbra 2007 – žiadosť okresného súdu na Správu katastra Dolný Kubín o zapožičanie spisu č. V 1005/06,
- 2. októbra 2007 – žiadosť okresného súdu [REDAKOVANÉ] o zapožičanie zmluvy o stavebnom sporení z roku 1995,
- 11. októbra 2007 – uznesenie okresného súdu o uložení povinnosti účastníkom konania zaplatiť preddavok na náhradu trov znaleckého dokazovania,
- 24. októbra 2007 – zaslanie dokumentov okresnému súdu [REDAKOVANÉ],
- 29. októbra 2007 – zaslanie dokumentov okresnému súdu [REDAKOVANÉ],
- 28. novembra 2007 – výzva odporcovi na oznámenie čísla zmluvy o prevode nehnuteľnosti,
- 28. novembra 2007 – výzva okresného súdu sťažovateľke na oznámenie čísla zmluvy o prevode nehnuteľnosti,
- 21. januára 2008 – odpoveď odporcu na výzvu okresného súdu z 28. novembra 2007,
- 25. januára 2008 – odpoveď sťažovateľky na výzvu okresného súdu,
- 7. februára 2008 – výzva okresného súdu Správe katastra Námestovo na zaslanie celého spisového materiálu vedeného pod č. V 1005/06,
- 14. marca 2008 – zaslanie úradne overenej kópie spisu č. V 1005/06 Správou katastra Námestovo,
- 9. apríla 2008 – vrátenie dokladov Správe katastra Dolný Kubín, žiadosť okresného súdu o informáciu na [REDAKOVANÉ], žiadosť okresného súdu, aby odporca aj sťažovateľka oznámili informácie dôležité pre konanie vo veci,

- 2. apríla 2008 – ustanovenie znalca z odboru cestnej dopravy okresným súdom,
- 2. apríla 2008 – ustanovenie znalca z odboru bytového zariadenia,
- 14. apríla 2008 – oznámenie informácií odporcom na žiadosť okresného súdu,
- 21. apríla 2008 – oznámenie informácií sťažovateľkou na žiadosť okresného súdu,
- 23. apríla 2008 – oznámenie [REDACTED] o poskytnutí súčinnosti,
- 23. mája 2008 – žiadosť znalca z odboru bytového zariadenia o použitie motorového vozidla,
- 28. mája 2008 – odpoveď okresného súdu na žiadosť znalca,
- 29. mája 2008 – uznesenie okresného súdu o priznaní odmeny znalcovi [REDACTED],
- 5. júna 2008 – uznesenie okresného súdu o priznaní odmeny znalcovi [REDACTED],
- 5. júna 2008 – okresný súd vyzval znalca [REDACTED] na predloženie ďalších vyhotovení znaleckých posudkov č. 5/2008 a č. 6/2008 z 27. mája 2008,
- 18. júna 2008 – okresný súd požiadal odporcu aj sťažovateľku, aby sa vyjadrili k znaleckým posudkom č. 5/2008 a č. 6/2008 znalca [REDACTED],
- 2. júla 2008 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie sťažovateľky k znaleckým posudkom,
- 16. júla 2008 – žiadosť znalca [REDACTED] o prizvanie ďalšieho znalca,
- 16. júla 2008 – žiadosť znalca [REDACTED] o zaslanie súdneho spisu sp. zn. 8 C 125/2005 na spracovanie súdnoznaleckého posudku,
- 22. júla 2008 – žiadosť znalca [REDACTED] o zaplatenie zálohy vo výške 5 000 Sk,
- 17. septembra 2008 – vrátenie súdneho spisu znalcom [REDACTED],
- 29. septembra 2008 – uznesenie okresného súdu o priznaní odmeny znalcovi [REDACTED],
- 2. októbra 2008 – okresný súd vyzval sťažovateľku aj odporcu na vyjadrenie sa k znaleckému posudku [REDACTED] č. 10/2008,

- 10. októbra 2008 – vyjadrenie odporcu k znaleckému posudku [REDACTED] č. 10/2008,
- 17. októbra 2008 – vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku [REDACTED] č. 10/2008,
- 12. novembra 2008 – okresný súd požiadal [REDACTED], aby sa vyjadril k vyjadreniam sťažovateľky a odporcu k jeho znaleckému posudku,
- 1. decembra 2008 – vyjadrenie znalca k listu sťažovateľky a odporcu,
- 2. decembra 2008 – vyjadrenie odporcu k vyjadreniu sťažovateľky k znaleckému posudku [REDACTED],
- 9. decembra 2008 – uznesenie okresného súdu o ustanovení znalca [REDACTED] z odboru oceňovania nehnuteľností,
- 7. januára 2009 – okresný súd podal správu Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Čadca,
- 6. apríla 2009 – okresný súd urgoval znalca [REDACTED] na podanie posudku,
- 4. mája 2009 – druhá urgencia na podanie posudku znalcom [REDACTED],
- 12. mája 2009 – znalec [REDACTED] doručil znalecký posudok a vyúčtoval znalečné,
- 22. mája 2009 – výzva odporcovi aj sťažovateľke na vyjadrenie sa k znaleckému posudku [REDACTED] č. 04/2009,
- 9. júna 2009 – uznesenie okresného súdu o priznaní odmeny znalcovi [REDACTED],
- 8. júna 2009 – vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku [REDACTED] č. 04/2009,
- 12. júna 2009 – vyjadrenie odporcu k znaleckému posudku č. 4/2009 [REDACTED],
- 3. júla 2009 – výzva okresného súdu znalcovi [REDACTED] na zaslanie stanoviska k vyjadreniam sťažovateľky a odporcu,

- 29. júla 2009 – uznesenie okresného súdu, ktorým priznal odmenu znalcovi [REDAKOVANÉ],
- 8. októbra 2009 – sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci boli prítomní, bolo odročené na neurčito na účely znaleckého dokazovania,
- 7. októbra 2009 – vyjadrenie sťažovateľky k doterajšiemu dokazovaniu,
- 3. novembra 2009 – uznesenie okresného súdu, ktorým uložil sťažovateľke zloženie preddavku na znalecké dokazovanie,
- 6. novembra 2009 – vyjadrenie sťažovateľky k pojednávaniu konanému 8. októbra 2009,
- 11. januára 2010 – uznesenie okresného súdu o ustanovení znalca [REDAKOVANÉ], z odboru stavebníctva,
- 11. januára 2010 – uznesenie okresného súdu o ustanovení znalca [REDAKOVANÉ] z odboru bytového zariadenia,
- 17. marca 2010 – návrh sťažovateľky na vydanie doplňujúceho uznesenia,
- 31. marca 2010 – výzva okresného súdu sťažovateľke na zaslanie obidvoch uznesení o znaleckom dokazovaní,
- 8. apríla 2010 – zaslanie uznesení sťažovateľkou na základe výzvy okresného súdu z 31. marca 2010,
- 22. apríla 2010 – zaslanie znaleckého posudku č. 13/2010 znalcom [REDAKOVANÉ],
- 28. apríla 2010 – výzva okresného súdu odporcovi na vyjadrenie k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] č. 13/2010,
- 28. apríla 2010 – výzva okresného súdu sťažovateľke na vyjadrenie k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] č. 13/2010,
- 30. apríla 2010 – uznesenie okresného súdu o priznaní náhrady odmeny znalcovi [REDAKOVANÉ],
- 11. mája 2010 – vyjadrenie odporcu k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] č. 13/2010,
- 12. mája 2010 – vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] č. 13/2010,

- 26. mája 2010 – žiadosť okresného súdu, aby sa odporca vyjadril k znaleckému posudku [REDACTED] č. 13/2010 a odvolaniu proti uzneseniu z 30. apríla 2010,
- 26. mája 2010 – žiadosť okresného súdu, aby sa znalec [REDACTED] vyjadril k vyjadreniu k znaleckému posudku č. 13/2010 a odvolaniu proti uzneseniu z 30. apríla 2010,
- 8. júna 2010 – vyjadrenie odporcu k vyjadreniu k znaleckému posudku [REDACTED] č. 13/2010 a k odvolaniu navrhovateľky proti uzneseniu z 30. apríla 2010,
- 18. júna 2010 – vyjadrenie znalca [REDACTED] k vyjadreniu sťažovateľky k znaleckému posudku č. 13/2010,
- 1. júla 2010 – žiadosť znalca [REDACTED] o predĺženie lehoty na podanie znaleckého posudku do 15. septembra 2010,
- 21. septembra 2010 – urgencia znalca [REDACTED] na podanie znaleckého posudku pod hrozbou poriadkovej pokuty,
- 2. novembra 2010 – urgencia okresného súdu pre znalca [REDACTED] na vyhotovenie znaleckého posudku obratom pod hrozbou poriadkovej pokuty,
- 14. decembra 2010 – urgencia okresného súdu pre znalca [REDACTED] na vyhotovenie znaleckého posudku obratom pod hrozbou poriadkovej pokuty,
- 2. februára 2011 – uznesenie okresného súdu o uložení poriadkovej pokuty znalcovi [REDACTED] vo výške 300 €,
- 29. marca 2011 – uznesenie okresného súdu o uložení poriadkovej pokuty znalcovi [REDACTED] vo výške 300 €,
- 5. apríla 2011 – urgencia odporcu na vydanie znaleckého posudku [REDACTED],
- 6. apríla 2011 – oznam okresného súdu odporcovi k jeho urgencii z 5. apríla 2011,
- 1. júna 2011 – lustrovanie pobytu znalca v registri obyvateľov,
- 18. júla 2011 – uznesenie okresného súdu o uložení poriadkovej pokuty znalcovi [REDACTED] vo výške 500 €,
- 4. novembra 2011 – uznesenie okresného súdu o uložení poriadkovej pokuty znalcovi [REDACTED] vo výške 1 000 €,
- 1. februára 2012 – výzva okresného súdu znalcovi [REDACTED] na zaslanie spisu sp. zn. 8 C 125/2005,

- 9. februára 2012 – odovzdanie znaleckého posudku a žiadosť znalca o odpustenie uložených poriadkových pokút,
- 12. februára 2012 – výzva sťažovateľke a odporcovi na vyjadrenie k znaleckému posudku [REDACTED] č. 3/2012,
- 28. februára 2012 – doplnenie žiadosti znalca o odpustenie uložených poriadkových pokút,
- 6. februára 2012 – uznesenie okresného súdu o priznaní znalcovi [REDACTED] znalečného vo výške 365,45 €,
- 6. marca 2012 – vyjadrenie sťažovateľky k znaleckému posudku [REDACTED],
- 21. marca 2012 – výzva okresného súdu znalcovi na vyjadrenie sa k námietkam sťažovateľky,
- 20. apríla 2012 – vyjadrenie sa znalca k námietkam sťažovateľky z 24. februára 2012,
- 24. apríla 2012 – uznesenie okresného súdu o odpustení poriadkových pokút vo výške 500 € a 1 000 € znalcovi [REDACTED],
- 24. apríla 2012 – uznesenie okresného súdu o zmene uznesenia z 30. apríla 2010 tak, že [REDACTED] priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov vo výške 99,70 €,
- 27. apríla 2012 – vyjadrenie odporcu k vyjadreniu právneho zástupcu sťažovateľky,
- 2. mája 2012 – výzva okresného súdu odporcovi, aby sa vyjadril k vyjadreniu znalca [REDACTED],
- 2. mája 2012 – výzva okresného súdu sťažovateľke, aby sa vyjadrila k vyjadreniu znalca [REDACTED],
- 25. mája 2012 – vyjadrenie odporcu k vyjadreniu znalca [REDACTED],
- 15. júna 2012 – vyjadrenie sťažovateľky k vyjadreniu odporcu z 27. apríla 2012 a k vyjadreniu znalca [REDACTED] zo 17. apríla 2012,
- 10. augusta 2012 – opravné uznesenie okresného súdu k uzneseniu z 24. apríla 2012,
- 21. septembra 2012 – podanie odporcu – rozšírenie vecí patriacich do BSM,
- 24. septembra 2012 – sa uskutočnilo pojednávanie v merite veci, účastníci boli prítomní, pojednávanie bolo odročené na neurčito,

- 24. septembra 2012 – návrh odporcu na vykonanie dôkazu,
- 9. októbra 2012 – dožiadanie okresného súdu na [REDAKOVANÉ] na oznámenie obrátov na vkladnej knižke,
- 30. novembra 2012 – odpoveď [REDAKOVANÉ] na dožiadanie okresného súdu,
- 11. decembra 2012 – výzva okresného súdu sťažovateľke a odporcovi, aby sa vyjadrili k správam peňažného ústavu,
- 15. februára 2013 – uznesenie okresného súdu o priznaní náhrady za poskytnutie informácie [REDAKOVANÉ],
- 19. februára 2013 – vyjadrenie odporcu k správam peňažných ústavov,
- 13. marca 2013 – vyjadrenie sťažovateľky k výzve okresného súdu z 11. decembra 2012,
- 8. mája 2013 – žiadosť okresného súdu [REDAKOVANÉ] o zaslanie výpisu z vkladnej knižky s informáciou, kto výber uskutočnil, v akej výške, či šlo o výber v hotovosti atď.,
- 25. decembra 2013 – odpoveď [REDAKOVANÉ] na žiadosť okresného súdu,
- 27. novembra 2013 – vyjadrenie sťažovateľky k vyjadreniu odporcu z 18. februára 2013,
- 7. januára 2014 – rozhodnutie predsedníčky o pridelení veci opätovne [REDAKOVANÉ],
- 23. januára 2014 – upomienka [REDAKOVANÉ] pre okresný súd k splatnosti faktúr,
- 5. februára 2014 – dožiadanie okresného súdu [REDAKOVANÉ], aby v lehote 10 dní zaslala výpis z vkladnej knižky,
- 19. februára 2014 – odpoveď [REDAKOVANÉ] na dožiadanie okresného súdu,
- 14. júla 2014 – uznesenie okresného súdu, ktorým priznal [REDAKOVANÉ] náhradu za poskytnutie informácie.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu vo veci sp. zn. 8 C 125/2005.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 171/2014).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Predmetom namietaného konania bolo rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podľa názoru ústavného súdu vec sťažovateľky nemožno považovať za právne zložitú. Fakticky je však zložitá vzhľadom na to, že vo veci bolo potrebné nariadiť rozsiahle znalecké dokazovanie.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky, ústavný súd zistil, že aj sťažovateľka mala istý podiel na prieťahoch v konaní. Návrh, ktorý podala, nebol úplný a na jeho doplnenie musela byť zo strany konajúceho súdu vyzývaná. Prvého pojednávania sa nezúčastnila. Ďalšie okolnosti, ktoré by mohol pripísať na farchu sťažovateľky, ústavný súd nezistil.

3. Vo vzťahu k postupu konajúceho súdu ústavný súd zistil, že v namietanom konaní okresný súd konal neefektívne, čo malo za následok, že v niektorých kalendárnych rokoch bol okresný súd nečinný aj sedem mesiacov.

Ústavný súd poukazuje na to, že už samotné trvanie napadnutého konania je zjavne neprimerané, keďže nie je právoplatne ukončené ani po 10 rokoch od jeho začatia, a z tohto dôvodu ho ako celok nemožno považovať za zlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy (podobne napr. IV. ÚS 260/04, III. ÚS 262/07, II. ÚS 3/09, III. ÚS 254/09).

Vzhľadom na uvedené okolnosti prípadu ústavný súd preto vyslovil, že postupom okresného súdu v označenom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie v sume 8 000 €, ktoré v kontexte sťažnosti odôvodnila najmä stavom právnej neistoty.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj na správanie sťažovateľky považuje

za primerané v sume 3 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

Vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 125/2005 konal bez zbytočných prieťahov, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľke, ktorá bola vo veci namietaných porušení jeho práv úspešná, vznikli trovy konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal 2 úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti v roku 2014. V roku 2015 advokát doručil „stanovisko“ k vyjadreniu okresného súdu.

Odmena za jeden právny úkon vykonaný v roku 2014 je 134 € a režijný paušál je 8,04 €. Keďže právny zástupca sťažovateľky je platcom DPH, po zvýšení o 20 % DPH predstavuje odmena za dva úkony sumu 340,90 €.

Odmenu za tretí úkon ústavný súd advokátovi nepriznal vzhľadom na to, že okresný súd vo svojom vyjadrení namietané porušenie základného práva sťažovateľky nerozporoval, preto reakcia na jeho vyjadrenie zo strany sťažovateľky nebola relevantná.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde) tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2015

